

Onderzoek Nood en hoop

Een onderzoek naar hoe het Nederlandse publiek
kijkt naar nood in de wereld

September 2026

tearfund

Samenvatting

Tearfund liet in september 2026 onderzoeken hoe Nederlanders kijken naar de nood in de wereld en welke rol hoop, geloof en handelen daarin spelen. Uit het onderzoek blijkt dat veel mensen de wereldnood als groot en dichtbij ervaren: 80% denkt zeker of enigszins dat de nood nog nooit zo hoog was als nu, en 66% geeft aan dat dit hun geluksgevoel negatief beïnvloedt. Tegelijkertijd blijft er hoop: 51% heeft hoop dat de wereld beter wordt, al geeft 14% aan die hoop niet te hebben. Kerkgangers zijn sterker geraakt door de wereldnood dan niet-kerkgangers, maar ervaren ook vaker houvast vanuit hun geloof of levensovertuiging. Zij bidden vaker, doneren vaker meer en vinden vaker dat kerken actief aandacht moeten besteden aan nood in de wereld. Ook onder niet-kerkgangers zijn rituelen zichtbaar, zoals het aansteken van een kaarsje. Het onderzoek laat daarmee zien dat nood gevoelens van zorg en machteloosheid oproept, maar ook leidt tot vormen van betrokkenheid, zingeving en actie.

Onderzoeksverantwoording Nood en Hoop

In september 2026 heeft Tearfund onderzoek gedaan onder het Nederlandse publiek in samenwerking met Kien Onderzoek. Het doel is om te onderzoeken hoe het Nederlandse publiek, met daarin een subgroep van kerkgangers, aankijkt tegen de nood in de wereld, hoe zij daarmee omgaan en de vraag of er nog hoop is.

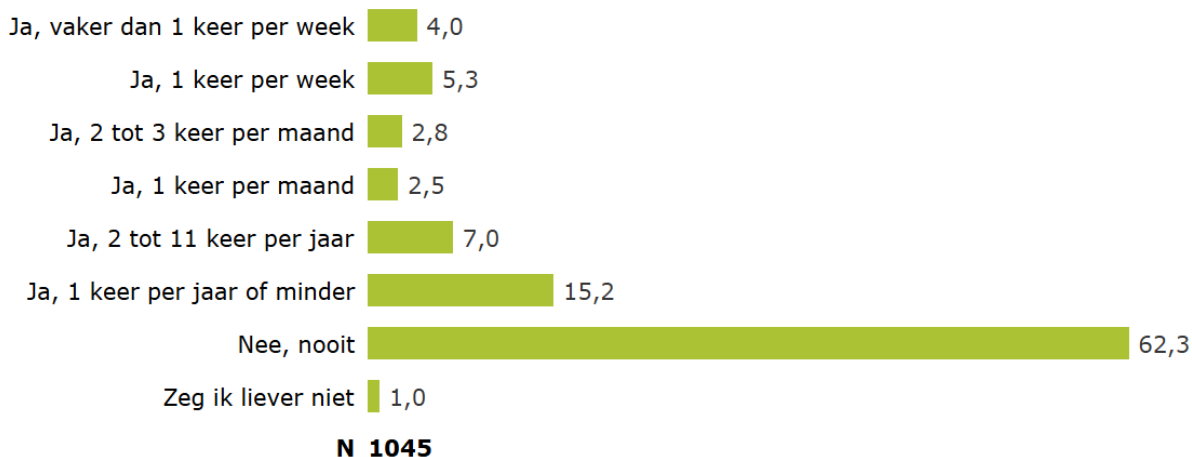
Dit valt samen met de publicatie van de Noodlijst 2026. Een lijst waarin we landen op een rij zetten waar de nood het grootst is. [De Noodlijst is hier te bekijken.](#)

- Veldwerkperiode: 20 t/m 25 augustus 2026
- 1045 deelnemers (524 mannen, 521 vrouwen)
- Bij dit aantal afgenomen vragenlijsten valt met een betrouwbaarheid van 95% te concluderen dat de steekproefuitkomst maximaal 3,0% kan afwijken van de werkelijke situatie (als alle Nederlanders in de doelgroep ondervraagd zouden worden).
- Het onderzoek is representatief naar geslacht, leeftijd, gezinssituatie, arbeidsparticipatie, opleiding en regio.
- Dit onderzoek is uitgevoerd door Kien Onderzoek conform de richtlijnen van ISO 20252 (marktonderzoek).

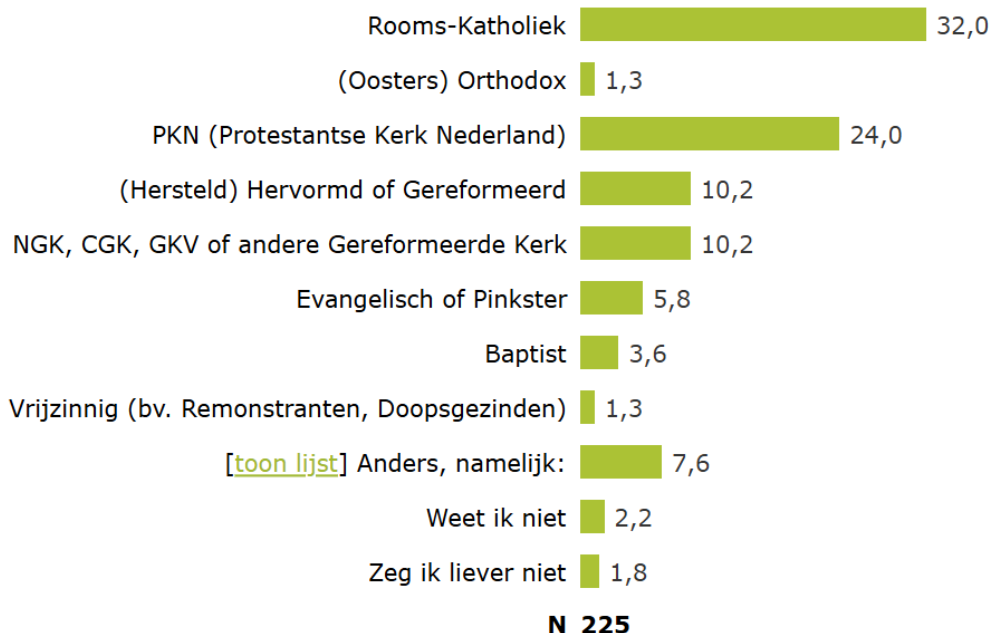
Een belangrijk onderdeel van het onderzoek gaat over de verschillen tussen kerkgangers en niet-kerkgangers. De vraag in het onderzoek hier was:

“Gaaf u weleens naar een kerk, of bekijkt u weleens een kerkdienst online, vanwege uw geloofsovertuiging? Zo ja, hoe vaak? » We bedoelen hierbij reguliere kerkdiensten waar u zonder uitnodiging naar toe gaat (dus bijvoorbeeld geen begrafenis of huwelijken). Het gaat hier specifiek om een christelijke kerk.”

Daarbij zeggen we op basis van deze vraag dat iedereen die Ja en minstens twee keer per jaar gaat een kerkganger genoemd kan worden.

Van de 225 kerkgangers zijn dit de denominaties:

Onderzoeksresultaten

NOOD IN DE WERELD

33% denkt dat de nood in de wereld nog nooit zo hoog was als nu. Dit geldt voor 49% kerkgangers en 29% van niet-kerkgangers.

15% van de ondervraagden denkt dat de nood in Nederland even groot is als in andere landen. 37% denkt dat een beetje. In totaal is dat 53%. Het grootste verschil zit tussen mensen onder de 40 jaar met 43% tegenover mensen boven de veertig jaar met gemiddeld 56%.

GELUKSGEVOEL

De nood in de wereld kan ook effect op ons als individuen hebben. En wat is de invloed van kerkbezoek daarop?

66% van de ondervraagden geeft aan dat de nood in de wereld een negatieve invloed heeft op hun geluksgevoel. Bij kerkgangers is dit zelfs 73%. Jongeren tot 30 jaar voelen zich het meest ongelukkig (23%) tegenover vijftigers het minst (12%).

Voor **63%** van de kerkgangers tegenover **8%** van de niet-kerkgangers geeft hun geloof of levensovertuiging houvast bij de nood in de wereld. Toch geeft ook 42% van de kerkgangers aan dat ze zich machteloos voelen bij de nood in de wereld. Bij niet-kerkgangers is dat een stuk minder met 35%. Ook geeft het kerkgangers meer zorgen dan niet-kerkgangers (50% vs. 32%).

HOOP

Het zien van alle nood in de wereld heeft invloed op je gevoel of er hoop is voor de wereld. In totaal heeft **14%** van de mensen geen hoop dat de wereld beter wordt. Bij vijftigers is dit percentage het hoogst met 18%. Mensen tot 40 jaar zijn iets hoopvoller: 10% van hen geeft aan geen hoop te hebben.

53% van de mensen geeft aan een beetje tot zeker wel het nieuws te mijden om niet steeds bezig te zijn met de nood in de wereld. 21% van de mensen is meer gaan doneren aan goede doelen. Bij kerkgangers is dit zelfs 37%.

GEBED

18% van de ondervraagden geeft aan de afgelopen jaren meer te zijn gaan bidden voor de nood in de wereld. Dit geldt voor 54% van de kerkgangers en 8% van de niet-kerkgangers.

1 op de 6 niet-kerkgangers steekt weleens een kaarsje aan voor de nood in de wereld.

56% van de kerkgangers en 22% van de niet-kerkgangers vindt dat kerken actief aandacht moeten hebben voor de nood in de wereld. Van de kerkgangers geeft 85% aan dat er vaak aandacht is voor de nood in de wereld. 81% geeft aan dat er vaak gebeden wordt voor de nood in de wereld.

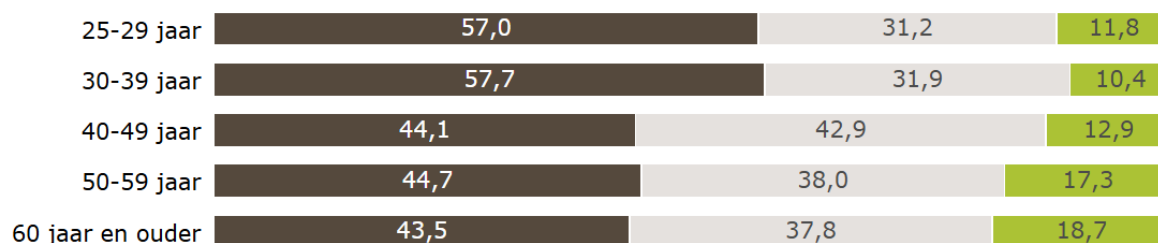
DE NOOD IN DE WERELD

33% denkt dat de nood in de wereld nog nooit zo hoog was als nu.

- Dit geldt voor 49% van de kerkgangers en 29% van niet-kerkgangers.
- Naast de 33% die zeker vindt dat dit geldt, geeft 47% aan dat dit een beetje voor hen geldt. In totaal geeft dus 80% van de mensen aan dat ze een beetje tot zeker denken dat de nood in de wereld nog nooit zo hoog was als nu.
- Bij kerkgangers is dat percentage hoger dan bij niet-kerkgangers (86% vs. 77%).
- Bij mensen van 60 jaar en ouder is dit percentage het hoogst met 84%. Voor twintigers is dit het laagst (76%).

16% van de deelnemers denkt dat de nood in Nederland net zo groot is als in andere landen.

- Ook hier is een groot percentage mensen die aangeeft dat ze het een beetje met de stelling eens zijn: 37%. In totaal denkt 53% van de deelnemers een beetje tot zeker dat de nood in Nederland net zo groot is als in andere landen.
- Vrouwen zijn negatiever over de nood in Nederland ten opzichte van andere landen dan mannen (18% vs. 13%).
- Praktisch opgeleiden zijn negatiever dan theoretisch opgeleiden (26% vs. 9%). Inclusief de mensen die dat een beetje denken is dat 67% vs. 39%.
- Het grootste verschil zit tussen mensen onder de 40 jaar met 43% tegenover mensen boven de veertig jaar met gemiddeld 56% (zie onderstaande grafiek).

■ Geldt zeker niet voor mij ■ Geldt een beetje voor mij ■ Geldt zeker wel voor mij

36% geeft aan dat de nood in de wereld zorgen geeft.

- Dit geldt voor 50% van de kerkgangers en 32% van de niet-kerkgangers.
- Vrouwen maken zich meer zorgen dan mannen (42% vs. 30%).
- Slechts 13% van de mensen geeft aan zich geen zorgen te maken over de nood in de wereld. Bij kerkgangers is dit percentage nog lager: 6%.

16% geeft aan dat de nood in de wereld hen ongelukkiger maakt.

- Dit geldt voor 23% van de kerkgangers en 14% van de niet-kerkgangers.
- Voor nog eens 50% van de mensen geldt dat ze een beetje eens zijn. Dat betekent dat 34% van de ondervraagden aangeeft dat de nood in de wereld geen invloed heeft op hun geluk.
- Jongeren tot 30 jaar voelen zich het meest ongelukkig (23%) tegenover vijftigers het minst (12%).

37% van de deelnemers geeft aan zich machteloos te voelen als het gaat om nood in de wereld.

- Dit geldt voor 42% van de kerkgangers en 35% van de niet-kerkgangers.
- Ouderen vanaf 60 jaar voelen zich het meest machteloos (43%) tegenover veertigers het minst (28%).

Levensovertuiging en nood in de wereld

29% van de ondervraagden vindt dat kerken actief aandacht moeten hebben voor de nood in de wereld.

- Bij de kerkgangers geldt dat 56% vindt dat er actief aandacht zou moeten zijn en nog eens 41% vindt dat een beetje. Slechts 3% vindt dat onnodig om actief aandacht te hebben in kerken voor de nood in de wereld.
- Bij niet-kerkgangers vindt 22% dat er zeker actief aandacht moet zijn en 37% een beetje.

51% heeft hoop dat de wereld beter wordt. In totaal heeft 14% van de mensen geen hoop.

- Dit geldt voor 55% van de kerkgangers en 49% van de niet-kerkgangers.
- Bij mensen tot 40 jaar heeft 10% geen hoop tegenover vijftigers 18%.

- Vrouwen zijn hoopvoller dan mannen. 54% van de vrouwen tegenover 47% van de mannen heeft hoop dat de wereld beter wordt.

Voor 63% van de kerkgangers tegenover 8% van de niet-kerkgangers geeft hun geloof of levensovertuiging houvast bij de nood in de wereld.

- 60-plussers hebben het meest houvast aan geloof of levensovertuiging (23%) tegenover vijftigers het minst (15%).
- Vrouwen (22%) hebben vaker houvast aan geloof dan mannen (17%).

18% van de mensen geeft aan het nieuws te mijden om niet met de nood in de wereld bezig te hoeven zijn.

- Dertigers doen dit het meest (27%) tegenover 60-plussers het minst (12%).
- Vrouwen doen dit veel meer dan mannen (24% vs. 12%).

21% van de ondervraagden geeft aan meer te zijn gaan doneren aan goede doelen door de nood in de wereld.

- 60-plussers geven dit het vaakst aan (24%) tegenover vijftigers het minst (17%).
- Kerkgangers (37%) geven vaker aan meer te zijn gaan doneren dan niet-kerkgangers (17%).

21% van de ondervraagden steekt weleens een kaarsje aan voor de nood in de wereld.

- Vrouwen (25%) doen dit vaker dan mannen (17%).
- In Zuid-Nederland (28%) gebeurt dit het vaakst tegenover Noord-Nederland (15%) het minst.
- Kerkgangers (39%) doen dit vaker dan niet-kerkgangers (16%). Dit betekent alsnog dat 1 op de 6 niet-kerkgangers het ritueel van een kaarsje aansteken volgt.

18% van de ondervraagden geeft aan afgelopen jaren (meer) te zijn gaan bidden voor de nood in de wereld.

- Dit geldt voor 54% van de kerkgangers en 8% van de niet-kerkgangers.
- Vrouwen (21%) geven vaker aan (meer) te zijn gaan bidden dan mannen (15%).
- Tussen de leeftijdsklassen zijn er weinig significante verschillen. 60-plussers (20%) geven het vaakst aan (meer) te zijn gaan bidden tegenover vijftigers het minst (16%). Ook tussen opleidingsniveau is er weinig verschil: 21% bij de praktisch opgeleiden tegenover 16% bij de middelbaar opgeleiden en 18% bij de theoretisch opgeleiden.

Kerkgangers en nood in de wereld

Onder kerkgangers stelden we nog twee extra vragen.

85% van de kerkgangers stelt dat er vaak aandacht in hun kerk is voor de nood in de wereld.

81% van de kerkgangers geeft aan dat er vaak gebeden wordt in hun kerk voor de nood in de wereld.

Niet-kerkgangers en nood in de wereld

Aan niet-kerkgangers stelden we de vraag of ze op zoek zijn naar spirituele manieren om met de nood in de wereld om te gaan. 5% geeft aan dat te doen. Dit lijkt in contrast te staan met de vragen over bidden (8%) en het aansteken van een kaarsje (16%) waarin de percentages hoger liggen dan bij deze vraag.